МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИУКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

з освітнього компоненту «Договірне право»
до виконання завдань практичних занять, самостійної
та індивідуальної роботи
для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 Право на
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти очної (денної) та заочної
форми навчання

РЕКОМЕНДОВАНО
на засіданні кафедри права
Навчально-наукового
юридичного інституту
(протокол № 02 від 10.09.2026 р.)

ПОГОДЖЕНО
на засіданні Науково-методичної
ради
Державного університету
економіки і технологій (протокол
№ 02 від 11.09.2026 р.)

м. Кривий Ріг
2026 р.

Методичні рекомендації з освітнього компоненту «Договірне право» до виконання завдань практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти очної (денної) та заочної форми навчання / укладач В.Ямковий, Кривий Ріг: ДУЕТ, 2026. 25с.

Укладач : Владислав ЯМКОВИЙ,
доцент кафедри права, ННЮІ, к.ю.н., доцент

Відповідальний за випуск: Оксана ТЕЛИЧКО завідувачка кафедри права, ННЮІ, к.ю.н., доцент

Методичні рекомендації з освітнього компоненту «Договірне право» до виконання завдань практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти очної (денної) та заочної форми навчання розроблені з метою набутті студентами поглиблених теоретичних знань з питань правового регулювання договірних зобов’язань, а також навичок практичного застосування цих знань у різних видах договірних зобов’язань

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Перелік завдань для підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
3. Завдання для модульного контролю.
4. Поточне та підсумкове оцінювання.
5. Список використаних джерел.

1. Вступ

Метою вивчення освітнього компоненту «Договірне право» є набуття студентами поглиблених теоретичних знань з питань правового регулювання договірних зобов'язань, а також навичок практичного застосування цих знань у різних видах договірних зобов'язань.

Завданням курсу є сприяння набуттю студентами поглиблених теоретичних знань з питань правового регулювання договірних зобов'язань, а також навичок практичного застосування цих знань у різних видах договірних зобов'язань.

Перелік основних освітніх компонентів, що забезпечують сприйняття матеріалу:

− теорія держави і права;

− цивільне право;

Академічна доброчесність та використання технологій штучного інтелекту.

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Державного університету економіки і технологій. Дотримання академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних і контрольних завдань, належне посилання на використані джерела інформації, повагу до авторства та результатів інтелектуальної діяльності інших осіб, недопущення списування, обману, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, використання недозволеної допомоги та інших порушень академічної доброчесності. У разі виявлення таких порушень заходи реагування застосовуються відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету. Із системою забезпечення академічної доброчесності ДУЕТ можна ознайомитися на офіційній сторінці Університету за посиланням: https://www.duet.edu.ua/ua/area/science/acad.

Використання технологій штучного інтелекту під час виконання завдань з освітнього компонента здійснюється відповідно до **Політики використання штучного інтелекту в Державному університеті економіки і технологій (далі - Політика)**, з якою можна ознайомитись за посиланням: https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/pol_ai.pdf, та **рівня, встановленого для відповідного виду завдання.**

Відповідно до Політики застосовується п'ятирівнева шкала:

рівень 0 – використання ШІ заборонено;

рівень 1 – ШІ допускається лише на етапі підготовки для пошуку ідей, планування роботи та визначення можливих підходів без створення

змісту готової роботи;

рівень 2 – ШІ може використовуватися для вдосконалення мови, структури, стилю та форми самостійно підготовленого матеріалу;

рівень 3 – допускається часткова підтримка змісту, зокрема аналіз, пояснення або генерування окремих елементів роботи, за умови їх критичного опрацювання та перевірки здобувачем;

рівень 4 – використання ШІ є безпосередньо передбаченим елементом завдання і здійснюється за правилами, визначеними викладачем.

Для завдань, передбачених цими методичними рекомендаціями, встановлюються такі максимально допустимі рівні використання ШІ:

тестові завдання, модульні контрольні роботи та інші контрольні завдання – **рівень 0**;

підготовка до теоретичних питань, вирішення практичних задач, казусів і ситуаційних завдань, пошук нормативно-правових актів, судових рішень та інформації в державних і відкритих реєстрах – **рівень 1**;

складання схем, таблиць, юридичних і процесуальних документів, договорів, написання есе та рефератів – **рівень 2**.

Рівень 1. Під час **вирішення практичних задач, казусів та ситуаційних завдань** здобувач може використовувати ШІ для визначення можливих напрямів пошуку та переліку питань, які потребують з'ясування, проте самостійно встановлює юридично значущі обставини, знаходить та перевіряє норми права, здійснює правову кваліфікацію, формує аргументацію та остаточний висновок. Під час **роботи з нормативно-правовими актами, судовою практикою, державними та відкритими реєстрами** посилання на відповідне першоджерело є обов'язковим; відповідь генеративної моделі не може замінювати перевірку тексту нормативного акта, судового рішення чи відомостей офіційного реєстру.

Рівень 2. Під час **складання договорів, процесуальних та інших юридичних документів** зміст правової позиції, вибір способу захисту, визначення правових підстав, структури документа, його істотних умов та реквізитів здійснюються здобувачем самостійно. ШІ може застосовуватися після формування власного змісту для мовного, стилістичного та структурного редагування. Під час **написання есе, рефератів та інших письмових робіт** не допускається подання повністю або частково згенерованого ШІ тексту як результату власної інтелектуальної діяльності.

Визначений рівень є максимально допустимим, використання ШІ понад установлені межі вважається недозволеною допомогою.

Для окремого завдання викладач може встановити інший рівень використання ШІ з огляду на мету завдання та результати навчання, що перевіряються, зокрема **рівень 3** застосовується для підготовки доповідей-презентацій; **рівень 4** - виключно до спеціально визначених викладачем завдань, умовою яких безпосередньо передбачено використання та критичний аналіз технологій ШІ.

Під час **підготовки доповідей-презентацій (рівень 3)** допускається використання ШІ для розроблення структури презентації, створення або вдосконалення окремих ілюстративних матеріалів, пояснення окремих питань чи систематизації попередньо опрацьованої інформації. При цьому зміст доповіді, правова аргументація, висновки та добір достовірних джерел залишаються результатом самостійної роботи здобувача, який повинен бути готовим усно пояснити та обґрунтувати будь-яке положення представленої роботи.

Незалежно від установленого рівня використання ШІ здобувач несе персональну відповідальність за достовірність, актуальність, самостійність і зміст поданого результату.

Будь-які норми права, реквізити нормативно-правових актів, судові рішення, наукові джерела, цитати, статистичні дані та фактичні твердження, отримані за допомогою ШІ, підлягають обов'язковій перевірці за першоджерелами.

Забороняється використання вигаданих ШІ джерел, цитат, судових рішень чи інших недостовірних відомостей, а також завантаження до публічних ШІ-систем персональних даних, інформації з обмеженим доступом або інших конфіденційних матеріалів.

Політика ДУЕТ окремо вимагає критичної перевірки результатів ШІ та забороняє приховувати суттєву ШІ-підтримку, а тому у разі використання ШІ на допустимих рівнях, а також в інших випадках, прямо визначених викладачем, здобувач повинен **задекларувати факт використання ШІ**, зазначивши назву застосованого інструменту/моделі, мету, характер та обсяг його використання.

Застосування ШІ поза межами встановленого для завдання рівня, приховування факту його використання або подання згенерованого результату як власної самостійної роботи розглядається відповідно до Політики використання штучного інтелекту в ДУЕТ.

2. Перелік завдань для підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Семінарське заняття №1

Тема 1. Поняття договору та його значення.

Питання для опрацювання:

1. Поняття і предмет договірного права.
2. Метод і принципи договірного права та їх закріплення в чинному законодавстві.
3. Свобода договору та випадки її обмеження
4. Система договірного права та характеристика його основних інститутів (складових).

Практичне завдання:

1. Дайте визначення поняття «договір».

2. Чи тотожні поняття «правочин» і «договір»? Розкрийте зміст цих категорій.

Завдання для самостійної роботи:

Тести

1. Який договір є двостороннім?

А) Договір купівлі-продажу.

Б) Договір дарування.

В) Договір безоплатного користування.

Г) Договір поруки.

2. Який із наведених договорів належить до договорів, що виникають за участю посередника?

А) Договір дарування.

Б) Договір комісії.

В) Договір оренди.

Г) Договір купівлі-продажу.

3. Який із наведених договорів є одностороннім?

А) Договір позики.

Б) Договір дарування.

В) Договір купівлі-продажу.

Г) Договір найму.

4. До яких договорів відносяться договори, що укладаються між особами для досягнення спільної мети?

А) Публічні договори.

Б) Договори, що не мають юридичної сили.

В) Договори про співпрацю.

Г) Змішані договори.

5. Який із наступних принципів є основним при укладанні договору?

А) Свобода договору.

Б) Публічність договору.

В) Зобов’язання без права вибору.

Г) Невизначеність зобов’язань.

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №2

Тема 2. Види договорів.

Питання для опрацювання:

1. Класифікація договорів
2. Реальні та консенсуальні договори

Практичне завдання:

1. Визначте види наведених договорів за різними критеріями класифікації та обґрунтуйте свою відповідь:

- договір купівлі-продажу;
- договір дарування;
- договір позики;
- договір оренди;
- договір зберігання;
- договір страхування;
- договір банківського рахунка;
- договір довічного утримання (догляду).

Для кожного договору визначте, чи є він одностороннім чи двостороннім, оплатним чи безоплатним, реальним чи консенсуальним, а також наведіть відповідне правове обґрунтування.

Завдання для самостійної роботи:

1.Проаналізувати 5 договорів, передбачених Цивільним кодексом України, та визначити їх вид за основними критеріями класифікації договорів. Результати оформити у вигляді таблиці з посиланнями на відповідні статті ЦК України.

2. Скласти порівняльну таблицю видів договорів за такими критеріями: кількість сторін та їхні права й обов'язки, момент укладення, наявність зустрічного зобов'язання, мета укладення, коло осіб, на користь яких укладається договір.

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №3

Тема 3. Поняття зобов'язання та порядок їх виконання.

Питання для опрацювання:

1. Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору.
2. Вимоги виконання зобов'язання щодо суб'єкта, часу, місця, способу.

Практичне завдання:

Написання есе на одну з наступних тем (до 3-х сторінок)

1. Належне виконання зобов’язання як прояв принципів добросовісності, розумності та справедливості.

2. Суб’єкт, час і місце виконання зобов’язання: значення для захисту прав кредитора і боржника.

3. Дострокове виконання зобов’язання: право боржника чи порушення інтересів кредитора?

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Виконання зобов’язання за договором та виконання зобов’язання на підставі закону» (можливі критерії для порівняння - джерело виникнення обов’язку; обсяг зобов’язання; свобода визначення умов; роль диспозитивних норм; можливість зміни порядку виконання).

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-3

Семінарське заняття №4

Тема 4. Зміна та припинення договірних зобов’язань.

Питання для опрацювання:

1. Заміна осіб у договірному зобов'язанні: відступлення права вимоги та переведення боргу.

2.Випадки обмеження зміни осіб у договірному зобов'язанні.

3. Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань.

Практичне завдання:

Написання есе на одну з наступних тем (до 3-х сторінок)

1. Переведення боргу в цивільному праві: умови дійсності та правові наслідки для сторін зобов’язання.

2. Підстави припинення зобов’язань: договірне регулювання та імперативні гарантії захисту прав сторін.

3. Припинення зобов’язання неможливістю виконання: межі відповідальності боржника та вплив форс-мажорних обставин.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізувати практичні аспекти заміни осіб у договірному зобов’язанні на прикладі відступлення права вимоги та переведення боргу. Для кожного способу визначити порядок його здійснення, необхідність згоди іншої сторони, правові наслідки для первісного та нового кредитора/боржника, а також випадки, коли така заміна не допускається.

2. Проаналізувати підстави припинення договірних зобов’язань, передбачені Цивільним кодексом України, та навести практичний приклад для кожної підстави.

3. Знайти та проаналізувати судову практику Верховного Суду щодо припинення договірного зобов’язання зарахуванням зустрічних однорідних вимог або за домовленістю сторін. Сформулювати правову позицію суду та визначити умови, за яких відповідне зобов’язання вважається припиненим.

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-3

Семінарське заняття №5
Тема 5. Порушення зобов’язань.

Питання для опрацювання:

1. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у підприємницькій сфері за Цивільним кодексом України.
2. Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору.
3. Збитки та їх складові.

Практичне завдання:
Написання есе на одну з наступних тем (до 3-х сторінок)

1. Вина як умова відповідальності за порушення зобов’язання: презумпція, форми та винятки.
2. Збитки: правова природа, склад і проблеми доказування.
3. Упущена вигода як елемент збитків: критерії реальності та підходи судової практики.
4. Звільнення від відповідальності за порушення зобов’язання: випадок, непереборна сила та їх відмежування.

Завдання для самостійної роботи:

Складіть порівняльну таблицю «Договірна відповідальність та позадоговірна відповідальність» (можливі критерії для порівняння - підстава виникнення; характер правовідносин; склад правопорушення; обсяг відшкодування; доказування).

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-3

Семінарське заняття №6
Тема 6. Способи забезпечення виконання зобов’язань.

Питання для опрацювання:

1. Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань.
2. Неустойка: поняття, значення та види.
3. Поняття поруки. Особливості відповідальності поручителя.
4. Поняття та загальна характеристика гарантії. Відмежування гарантії від поруки.
5. Поняття та значення завдатку. Відмежування завдатку від авансу.
6. Застава та її види. Застава нерухомості (іпотека).
7. Притримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язань.

Практичне завдання:

Написання есе на одну з наступних тем (до 3-х сторінок)

1. Неустойка: спосіб забезпечення виконання зобов'язання чи форма відповідальності?
2. Завдаток: умови застосування та правові наслідки порушення зобов'язання..

Завдання для самостійної роботи:

1. З посиланням на норми ЦК України розробити структурно-логічну схему: «Способи забезпечення виконання зобов'язань».
2. Проаналізуйте існуючі в чинному законодавстві поняття податкової застави, грошової застави у виборчому законодавстві, страхової застави, грошової застави в податковому законодавстві, застави як запобіжного заходу в кримінальному законодавстві і застави як способу забезпечення цивільно-правових зобов'язань.

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-3

Семінарське заняття №7

Тема 7. Договори, спрямовані на оплатну передачу майна у власність.

Питання для опрацювання:

1. Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.
2. Договір поставки, сторони, форма договору та його істотні умови.
3. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів «ІНКОТЕРМС».
4. Поняття та особливості договорів контрактації сільськогосподарської продукції, міни, постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.

Практичне завдання:

Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «БРІДЖЕС» - компанія, що займається будівництвом мостів. Для забезпечення виробничого процесу підприємству знадобилося купити будівельні матеріали, а саме бетонні шлакоблоки. В ході пошуку постачальників підприємство знайшло фірму, що спеціалізується на поставці таких матеріалів – ТОВ «ПОРТЕР».

В рамках переговорів ТОВ «ПОРТЕР» повідомило про те, що в асортименті його товарів є необхідний шлакоблок вартістю 30 грн. за 1 шт. Поставку підприємство може здійснити впродовж декількох тижнів. Крім того, воно повідомило, що працює тільки на умовах передоплати, а поставку здійснює на умовах самовивозу. Можлива також поставка товару із залученням вантажоперевізника. ТОВ «БРІДЖЕС» повідомило про необхідність поставка партії шлакоблоку у кількості 3000 шт.

Складіть договір поставки товару в інтересах ТОВ «БРІДЖЕС», з врахуванням вищенаведених умов задачі. В договорі необхідно визначити більш конкретні умови поставки. Зверніть увагу на важливість визначення вірних умов Офіційних правил Міжнародної торгової палати для тлумачення торговельних термінів ІНКОТЕРМС 2020 року. Також прийміть до уваги, що в договорі необхідно передбачити положення про форс-мажор.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Договір купівлі-продажу та договір поставки» (можливі критерії для порівняння - суб’єкти договору; характер діяльності сторін; предмет договору; строки виконання; істотні умови).

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №8

Тема 8. Договори, спрямовані на безоплатну передачу майна у власність.

Питання для опрацювання:

1. Договір дарування форма договору та його істотні умови.
2. Поняття та особливості договору про пожертву.

Практичне завдання:

1.Скласти проєкт договору дарування та проєкт договору про пожертву.

2. Скласти порівняльну характеристику договору дарування та договору пожертви.

3. Скласти порівняльну характеристику розірвання і відмови від договору дарування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Проаналізувати судову практику Верховного Суду щодо договорів дарування. Знайти та опрацювати 2–3 судові рішення, у яких розглядалися питання недійсності, розірвання або відмови від договору дарування. Визначити правові позиції суду та сформулювати висновки щодо застосування норм цивільного законодавства.

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №9

Тема 9. Договори про передачу майна в користування.

Питання для опрацювання:

1. Поняття та зміст договору найму (оренди).
2. Поняття договору прокату та особливості правового регулювання.
3. Особливості оренди державного і комунального майна.
4. Договір лізингу, істотні умови договору лізингу та його види.

Практичне завдання:

Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «БЕГІНС» планує займатися господарською діяльністю з перевезення невеликих вантажів на замовлення. Для забезпечення такої діяльності підприємству необхідні транспортні засоби.

З огляду на викладене, підприємством було вирішено здійснити пошуку автомобіля Mercedes Sprinter задля його оренди. В ході пошуку зазначеного автомобіля ТОВ «БЕГІНС» вийшло на зв’язок з ТОВ «РІНГС», що володіє на праві власності таким автомобілем.

ТОВ «РІНГС» запропонувало надати його в оренду строком на 1 (один) календарний рік з щомісячною орендною платою 10 000, 00 грн. (десть тисяч гривень).

Складіть відповідний договір оренди транспортного засобу між підприємствами.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Найм (оренда) та безоплатне користування майном» (імовірні критерії для порівняння - правова природа;

відповідальність сторін; ризик випадкової загибелі майна; сфера застосування; істотні умови).

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №10
Тема 10. Договори про виконання робіт.

Питання для опрацювання:
1. Поняття та види договорів про виконання робіт.
2. Загальна характеристика договору підряду.
3. Поняття кошторису та його види.
4. Особливості договору підряду на проектні та пошукові роботи.

Практичне завдання:
Складіть договір за наступними умовами
ТОВ «ГІЛЬГАМЕШ» підприємство, що займається господарською діяльністю з надання послуг зі складського зберігання майна та має в своїй власності декілька складських приміщень. Задля забезпечення своєї господарської діяльності підприємству необхідно здійснити ремонт одного зі складських приміщень.

ТОВ «БІЛДІНГ» підприємство, що в рамках своєї господарської діяльності займається здійсненням різноманітних ремонтних робіт. ТОВ «БІЛДІНГ» запропонувало ТОВ «ГІЛЬГАМЕШ» здійснити відповідні ремонтні роботи, які воно оцінило в розмірі – 100 000, 00 грн., строк за який вони можуть здійснити роботи – 14 (чотирнадцять) календарних днів.

ТОВ «ГІЛЬГАМЕШ» погодилося на вищевказані умови. Складіть відповідний договір підряду.

Завдання для самостійної роботи:
1. Складіть порівняльну таблицю «Види договорів про виконання робіт» (імовірні критерії для порівняння - предмет договору; суб'єктний склад; правове регулювання; форма договору; сфера застосування).

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-2, 5, 6

Семінарське заняття №11
Тема 11. Загальна характеристика договорів про надання послуг.

Питання для опрацювання:

1. Поняття договору про надання послуг.

2. Агентські відносини у сфері господарювання, сторони та предмет договору. Поняття та зміст договору доручення.

3. Особливості договору комісії за законодавством України.

4. Договір зберігання, його істотні умови та форма.

Практичне завдання:

Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «Альфа», яке здійснює імпорт електронного обладнання, у зв'язку з затримкою введення в експлуатацію власного складського приміщення передає ТОВ «Бета», що надає складські послуги, партію серверного обладнання на тимчасове зберігання строком на три місяці. Зберігання є платним, обладнання повинно зберігатися у спеціалізованому складі з контрольованим температурним режимом.

На підставі наведеної ситуації складіть проєкт договору зберігання.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Договір комісії та агентський договір» (імовірні критерії для порівняння - правова мета; характер представництва; обсяг повноважень; майнові наслідки; винагорода; значення для торговельного обороту).

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №12

Тема 12. Транспортні договори.

Питання для опрацювання:

1. Транспортні договори та їх види.

2. Поняття і види договору перевезення вантажів.

3. Відповідальність за порушення умов договору перевезення вантажів. Договір перевезення пасажирів і багажу.

4. Договір транспортного експедирування, поняття, сторони, істотні умови.

Практичне завдання:

Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «СУПЕР-АГРО» уклало договір поставки за умовами якого воно повинно поставити зерно на ТОВ «ФУД-ФУД». Для виконання зобов'язань за договором поставки ТОВ «СУПЕР-АГРО» залучає ТОВ

«МИЛОГІСТИКА» для перевезення партії пшениці масою 22 тонни автомобільним транспортом зі складу постачальника в Полтавській області до складу покупця в місті Києві. Перевезення здійснюється на платній основі у визначений строк із забезпеченням збереження вантажу.

На підставі наведеної ситуації складіть проєкт договору перевезення вантажу.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Види транспортних договорів» (імовірні критерії для порівняння - предмет договору; сторони; правове регулювання; форма договору; практичне значення).

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №13
Тема 13. Договори про надання фінансових послуг.

Питання для опрацювання:
1. Договір страхування.
2. Поняття та загальна характеристика договору позики.
3. Поняття та істотні умови кредитного договору.
4. Способи забезпечення виконання кредитних зобов'язань.

Практичне завдання:
Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «БУДІВЕЛЬНИКИ» у зв’язку з тимчасовим браком обігових коштів звернулося до ТОВ «ФІНАНСИСТИ» з проханням надати грошову позику для фінансування поточних витрат. Сторони домовилися про надання позики у розмірі 1 000 000, 00 гривень строком на шість місяців без нарахування процентів. Повернення позики має відбутися у встановлений договором строк.

На підставі наведеної ситуації складіть проєкт договору позики.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Договір позики та кредитний договір» (імовірні критерії для порівняння - правова природа; суб’єктний склад; предмет договору; момент виникнення зобов’язання; форма договору).

Література для опрацювання:
основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №14

Тема 14. Розрахункові зобов’язання.

Питання для опрацювання:

1. Правова природа договору банківського рахунка.
2. Банківський вклад та їх види.
3. Правове регулювання безготівкових розрахунків у підприємницькій діяльності за законодавством України.
4. Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення. Обмеження готівкових розрахунків за участю суб'єктів господарювання.

Практичне завдання:

Написання есе на одну з наступних тем (до 3-х сторінок)

1. Договір банківського рахунку: правова природа та місце в системі зобов’язальних правовідносин.
2. Банківський вклад: поняття, ознаки та види.
3. Безготівкові розрахунки як форма виконання грошових зобов’язань.
4. Готівкові розрахунки: поняття, сфера застосування та правові обмеження.
5. Обмеження готівкових розрахунків за участю суб’єктів господарювання.
6. Відповідальність банку за неналежне здійснення розрахункових операцій: підстави та наслідки.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Договір банківського рахунка та договір банківського вкладу» (імовірні критерії для порівняння - правова природа договору; мета укладення; суб’єктний склад; сфера застосування)

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №15

Тема 15. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Питання для опрацювання:

1. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

2. Ліцензія на використання об’єкта права інтелектуальної власності, ліцензійний договір, договір на створення за замовленням і використання об’єкта права інтелектуальної власності.

3. Ліцензійний договір та відмежування його від авторських договорів. Поняття договору комерційної концесії.

4. Відмежування договору комерційної концесії від договору концесії.

Практичне завдання:

Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «РОЗРОБНИКИ» є правовласником комп’ютерної програми для бухгалтерського обліку. ТОВ «КОРИСТУВАЧ» зацікавлене у використанні цієї програми у своїй господарській діяльності для автоматизації роботи з клієнтами. Сторони домовилися, що правовласник надає право користування програмою без передання виключних майнових прав строком на один рік за плату.

На підставі наведеної ситуації складіть проєкт ліцензійного договору, визначивши вид ліцензії, об’єкт права інтелектуальної власності, обсяг і способи використання, строк дії договору, розмір та порядок виплати винагороди, права й обов’язки сторін, а також відповідальність за порушення умов договору.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності» (імовірні критерії для порівняння - правова природа; предмет договору; обсяг переданих прав; строк дії; сфера застосування).

Література для опрацювання:

основна 1-6

додаткова 1-2, 5

Семінарське заняття №16

Тема 16. Договори про спільну діяльність.

Питання для опрацювання:

1. Договори про спільну діяльність.
2. Поняття та особливості договору простого товариства.
3. Засновницький договір про створення юридичної особи.
4. Форма та зміст договору про створення юридичної особи.

Практичне завдання:

Складіть договір за наступними умовами

ТОВ «МЕДІА» та ТОВ «РЕКЛАМА» домовилися спільно організувати та провести рекламну кампанію для просування нового продукту клієнта. Сторони не створюють окрему юридичну особу та погодилися, що кожна з них вносить у спільну діяльність власні ресурси: ТОВ «МЕДІА» - рекламні матеріали та креативні послуги, ТОВ «РЕКЛАМА» - оплату розміщення реклами.

На підставі наведеної ситуації складіть проєкт договору про спільну діяльність, визначивши мету договору, вклади сторін, порядок взаємодії, розподіл результатів та строк дії договору.

Завдання для самостійної роботи:

1. Складіть порівняльну таблицю «Засновницький договір та статут юридичної особи» (імовірні критерії для порівняння - правова природа; суб'єкти; сфера регулювання; юридична сила; роль у корпоративному управлінні).

Література для опрацювання:
основна 1-6
додаткова 1-2, 4, 5

3. Завдання для модульного контролю.

Модульна контрольна робота №1

1. Дайте визначення поняттям «свобода договору», «договірне зобов'язання», «упущена вигода».

2. ТОВ «БІЗНЕС» є власником об'єкта нерухомості - офісного приміщення загальною площею 240 кв. м, розташованого у місті Києві, у бізнес-центрі. ТОВ «СЕРВІС» має намір використовувати зазначене приміщення для розміщення свого офісу та укладає з ТОВ «БІЗНЕС» договір оренди строком на 5 років.

Складіть проєкт договору оренди нерухомого майна, всі інші умови договору визначте самостійно.

3. Здійсніть порівняння між договором найму (оренди) та договором лізингу. Критерії для порівняння визначте самостійно (не менше 4-х критеріїв).

Модульна контрольна робота №2

1. Дайте визначення «надання послуг», «транспортне експедирування», «позика».

2. ТОВ «ВЕКТОР» здійснює оптову торгівлю електротехнічною продукцією на території України. З метою розширення збуту продукції ТОВ

«ВЕКТОР» залучає у якості агента ТОВ «АГЕНТ», яке має досвід у сфері пошуку клієнтів та організації продажів.

Сторони домовилися, що агент буде діяти від імені та за рахунок принципала, здійснюючи: пошук потенційних контрагентів; сприяння укладенню договорів поставки; передачу комерційних пропозицій; інформування принципала про результати переговорів. Агентська винагорода встановлюється у вигляді відсотка від вартості договорів, укладених за сприяння агента.

Складіть проєкт агентського договору.

3. Здійсніть порівняння між договором про спільну діяльність та договором простого товариства. Критерії для порівняння визначте самостійно (не менше 4-х критеріїв).

4. Поточне та підсумкове оцінювання.

I. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ		
Складові поточного контролю результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти	Форма підсумкового контролю	
	залік	
	за формами навчання	
	денна	**заочна**
Знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях	40	30
Виконання модульних контрольних робіт	20	20
Виконання і захист завдань самостійної роботи	30	40
Професійні комунікації за компонентом	5	5
Наукова робота	5	5
Підсумковий контроль		
	-	-
УСЬОГО	100	100

Результати контролю знань слугують основним показником, за яким оцінюється робота окремого здобувача, академічної групи, курсу.

Контроль знань здійснюється у вигляді:

1) поточного контролю знань;

2) підсумкового контролю знань.

Поточний контроль знань здобувача є невід'ємною частиною всього навчального процесу і засобом виявлення ступеню засвоєння здобувачем програмного матеріалу.

Підсумковий контроль результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти

1. На екзамені оцінюванню підлягають:

- володіння категоріальним апаратом, фаховою термінологією та теоретичними знаннями;

- вміння демонструвати практичні навички при розв’язуванні задач, вирішенні ситуацій;

- вміння продемонструвати креативність та системність знань, володіння сучасними методами, методиками при вирішенні практичних питань.

2. Загальна підсумкова оцінка вивчення освітнього компоненту з підсумковим контролем у формі екзамену складається із суми результатів поточного та підсумкового контролю, яка фіксується в екзаменаційній відомості. Якщо за результатами екзамену здобувач вищої освіти набрав менше 30 балів, вважається, що він не склав екзамен. В цьому випадку підсумкова оцінка складається лише з результатів поточного контролю, яка і фіксується в екзаменаційній відомості.

3. Здобувачі вищої освіти, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали від 21 до 59 балів (включно), після належної підготовки мають право повторно скласти екзамен. Перескладання екзамену з дисципліни дозволяється двічі (вдруге – комісії). У загальному підсумковому оцінюванні рівня результатів освітньої діяльності цих здобувачів вищої освіти враховується результат поточного контролю рівня знань, умінь та навичок.

Здобувачі вищої освіти, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали менше 21 бала, не допускаються до повторного складання екзамену.

Вони повинні вивчати освітній компонент за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи, після чого здобувач вищої освіти допускається до перескладання екзамену.

Зміст даного пункту розповсюджується на здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання.

4. Порядок повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення освітнього компоненту регулюється Положенням про

порядок повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення дисципліни.

Освітній процес в Університеті відбувається за такими формами:

1) навчальні заняття;

2) самостійна робота;

3) практична підготовка;

4) контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять в Університеті є:

1) лекція;

2) лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне, факультативне заняття;

3) контактне заняття;

4) консультація.

Лекція – це основна форма проведення навчального заняття, що є логічно довершеним, науково обґрунтованим і систематизованим викладом певного наукового чи науково-методичного питання, ілюстрованим за необхідності засобами наочності та демонстрацією результатів досліджень. Лекція покликана формувати у здобувачів вищої освіти основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи здобувачів вищої освіти з відповідного освітнього компонента. Лекція повинна охоплювати все нове, що є в законодавчих та інших нормативно-правових актах, у фаховій і навчальній літературі, висвітлювати динаміку змін та актуальні проблемні питання. У процесі викладення лекційного матеріалу можуть використовуватися результати науководослідної роботи лектора і викладачів кафедри, лекція повинна мати проблемний характер.

Практичне заняття – це організаційна форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень освітнього компонента і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти – це форма організації освітнього процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі освітньої програми і послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця.

У ході самостійної роботи здобувачів вищої освіти має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Самостійна робота – основний засіб оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, визначається навчальним планом і становить, як правило, не менше як 1/3 і не більше як 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретного освітнього компонента.

Результати роботи в семестрі оцінюються за 100 бальною системою з подальшим переведенням у 4-бальну та систему ECTS за наступною шкалою:

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання:

Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	Т16

Т1, Т2 ... Т16 – теми змістових модулів.

В т.ч.: 2,5 балів - знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях систематичність та активність роботи на семінарських заняттях; 1,875 бали - виконання завдань для самостійної роботи відповідної теми;

20 балів (2*10) модульні контрольні роботи

5 балів науково-дослідницька робота

5 балів професійні комунікації за компонентом

Усього 100 балів за підсумковий контроль.

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Т1	Т2	Т3	**Т4**	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	**Т10**	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	**Т16**

В т.ч.: 10 балів - знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;

2,5 бали - виконання завдань для самостійної роботи відповідної теми;

20 балів (2*10) модульні контрольні роботи

5 балів науково-дослідницька робота

5 балів професійні комунікації за компонентом

Максимальна кількість балів за підсумковим контролем складає 100 балів

Критерії оцінювання відповіді на семінарських заняттях

Оцінка «відмінно»

Відповідь здобувача базується на самостійному творчому мисленні. Знання питання, належне висвітлення питання, вміння складати тезисний план відповіді і вміло користуватись понятійним апаратом. Відповідь грамотно та логічно побудована. Здобувач без зволікань дає відповідь на основні та додаткові питання. Програмний матеріал засвоєно повністю.

Ґрунтовні знання першоджерел, нормативно - правових актів, вміння робити узагальнення та висновки, використовуючи додаткову літературу.

Оцінка «добре»

Відповідь здобувача базується на самостійному аналізі даного питання. Належні знання структури тексту, висвітлення матеріалу - грамотне по суті. Добре засвоєння програмного матеріалу, володіння навичками і засобами виконання практичних завдань. Можливі несуттєві неточності в поясненні деяких не основних питань. Знання першоджерел, нормативно-правових актів та іншої літератури.

Оцінка «задовільно»

Відповідь здобувача ґрунтується на рівні репродуктивного мислення. Слабкі знання структури курсу, допускає помилкові тлумачення термінів, формулювань. Спостерігається порушення послідовності у висвітленні питання. Засвоєно лише основну частину програмного матеріалу. Не достатньо володію знаннями понятійного апарату, нормативно-правового матеріалу, навичками узагальнення та висновків.

Оцінювання семестрової роботи студента здійснюється в межах 100 балів. Результати роботи в семестрі оцінюються за 100 бальною системою з подальшим переведенням у 4-бальну та систему ECTS за наступною шкалою:

Шкала балів	**Оцінка за 4-бальною шкалою**	**Шкала ECTS**
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69	Задовільно	D
60 – 65		E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

5. Список використаних джерел.

Основна література:

1. Вавженчук С. Я. Договірне право : підручник : у 2 т. Т. І. – Харків : Право, 2022 – 632 с.
2. Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.; за ред. О.В. Дзери. — К. : ЮрінкомІнтер, 2021. — 896 с.

3. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.; за ред. О.В. Дзери. — К. : ЮрінкомІнтер, 2018. — 1200 с.
4. Господарське право : підручник / О. П. Подцерковний, В. Г. Олюха, О. О. Квасніцька [та ін.] ; за ред. О. П. Подцерковного. 4-те вид., доп. і перероб. — Одеса: Фенікс, 2024. — 584 с.
5. Актуальні проблеми господарського права (Особлива частина): підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. — Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. - 672 с.
6. Оновлення договірного регулювання приватноправових відносин в Україні : монографія / за заг. ред. А. Б. Гриняка, О. О. Кота, М. Д. Пленюк. Київ : НДІ приват. права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 488 с.

Додаткова література:

1. Беляневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти): Монографія. – К.: ЮрінкомІнтер, 2006. – 592 с.
2. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. – К.: ЮрінкомІнтер, 2006. – 392 с.
3. Віхров О.П., Віхров С.О. Про систематизацію господарських зобов’язань. Юридичний науковий електронний журнал. 2017. №3. С. 54-57. URL:https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/121/Vikhrov_zobov_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Дорошенко Л. М. Договори в корпоративному праві: проблеми теорії та практики: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 542 с.
5. Окремі види договорів у сучасному законодавстві України: колективна монографія / За заг. ред. О. С. Кізлової, О. С. Кужко, Л. В. Діденко. Одеса: Айс-Принт, 2017. 384 с.
6. Олюха В. Г. Оптимізація капітального будівництва: господарсько-правові проблеми [текст] монографія / В. Г. Олюха. - Київ: Центр учбової літератури, 2015. - 302 с.